

ó – Csinta Samu publicisztikája

Bár november 12. még meglehetősen messze van, és erről a járványos világról sem tudni, melyik sarok mögül mutat számárfület, mégis egyre érezhetőbben közeledik a potenciális magyar–román csúcstalálkozó. Ha némileg talányos is a megfogalmazás, nagy összegről döntő kvízkérdésként aligha állná meg a helyét. Ne bújunk hát az ujjunk mögé: az idei – jövő évi? – labdarúgó Európa-bajnokságra jutásról dönteni hivatott meccsről van szó, amelyet az említett napon játszanának a Puskás Arénában.

Hogy addig nekünk Szófiában még túl kellene lépünk a bolgárokon, a románoknak meg Reykjavíkban az izlandiakon?

Természetesen, de a szurkolói lélek szárnyal, és szinte bármilyen bravúrt elképzelhetőnek tart, ne akadjunk hát fenn holmi apró közbeiktatott akadályokon. Tekintsünk úgy az október 8-i bulgáriai meccsre, mint semleges pályán rendezendő találkozóra, ahol a jelenlegi helyzetnek megfelelően nem kell megküzdeni a lelátói nyomással, a tudás, a motiváció, a pillanatnyi forma dönt. Ebben az összefüggésben pedig a Nemzetek Ligája legutóbbi meccseinek tanúsága alapján nem vagyunk esélytelenek, még ha az oroszok elleni találkozón ki is derült itt-ott némi törékenység.

A „nézőtlenség” önmagában roppant lehangoló körülményei több szempontból is nekünk dolgoznak. Az egyik az ellentábor már említett hiánya, a másik a saját szurkolók távolmaradása. Mert az utóbbi jelenléte adhat szárnyakat, de túlzás nélkül hordoz kockázatot is, ami egyrészt pénzben kifejezhető módon „fájhat” a szövetségnek, másrészt bármikor torkolthat olyan szélsőségekbe, amelyek révén semmissé válik a hazai pálya amúgy is jócskán fékezett haszna. Ami mégsem elhanyagolandó, ha csak a megszokott környezetben való felkészülést, a kevesebb utazást vesszük is figyelembe.

Szóval józan megítélések szerint is van alapunk rá, hogy máris készüljünk november 12-ére. Hangulati bemelegítésként kínálja magát a huszonöt meccses közös futballtörténelem részletes felidézése, de hagyjuk, egyrészt terjedelmi okokból, másrészt azért, mert az utóbbi két évtized viszontagságaiból meglehetősen gyűrötten jönnénk ki. Ezen időszak vesszőfutásának nyomasztó emlékét amúgy is csak a nehezebben kiöregedő szurkolói generációk hordozzák magukban.

A legutóbbi találkozó magyar válogatottjából mindössze Fiola, Szalai Ádám és Nikolics neve szerepel a maiak listáján, pedig nem több mint öt éve volt a Groupama Arénában a telt ház, amúgy gól nélküli döntetlennel záruló Eb-selejtező. S alig kevesebb mint hat esztendő telt el az 1–1-es bukaresti odavágó óta, amelyen Dárdai Pál vezetésével gyakorlatilag elkezdődött válogatottunk legutóbbi, a 2016-os franciaországi Európa-bajnokságon végződő emlékezetes menetelése, a magyar futball legújabb kori történetének legveretesebb produkciója. Ne terheljük hát a maiak pszichéjét holmi horrortörténetekkel, emlékezzünk csak a szépre, de legalábbis elviselhetőre.

A víruskorlátozások által „nézőtlenített” UEFA-rendezvények mindenesetre furcsa, illetve szokatlan estét ígérnek: hiányozni fog a magyar–románok szokásos nézőtéri izgalmi töltete. Az a kívülállónak megmagyarázhatatlan – azaz a két ország közös történelme által bőven magyarázható – pattanásig egymásnak feszülés, ami a mérkőzések ideje alatt jobb esetben vulkánként fortyog, de valahol garantáltan kitör. Öt esztendővel ezelőtt a Planetárium szeptember 14-ére tervezett újranyitását napolta el a szurkolói indulatok levezetése, miután a Fradi-pályáról kitóduló egy része súlyosan megrongálta az épületet.

Emlékezzünk: a rendfenntartó erők az aréna környékéről a Népliget felé szorították vissza a rendbontókat, a többeszes tömeg pedig a bejáratú ajtókat betörve a Planetárium tetejére és párkányára felmászva randalírozott. Az ultrák szétszedték az épület lépcsőit, majd a köveit dobálták, használhatatlanná tették a biztonsági berendezéseket, szétverték a kamerákat és az antennákat, hatalmas kárt okozva Magyarország egyetlen ilyen intézményének. A jóval éjjel utánig tartó zavargások nyomán a szurkolók és a rendőrök közül harmincnyolc sérültet vettek lajstromba, a szinte rögtön ítéző bíróság három emberre letöltendő, kettőre felfüggesztett börtönbüntetést szabott ki.

Az idén remélhetőleg semmi sem ad okot hasonló, már-már harctéri tudósításként hangzó beszámolókra, bár a környéken vélhetően felvonulnak a szurkolói táborok balhéra kész alakulatai. Ennek valószínűségét a rendőrség minden bizonnyal sokkal hatékonyabb módszerekkel méri fel, és készül majd a megfelelő megelőző intézkedésekre. A készenlét fokát a vírushelyzet is jótékonyan befolyásolja, hiszen az érvényben lévő beutazási korlátozások meglehetősen alacsony számú focicélzatú látogatást engedélyeznek.

Az intézkedés nyomán mindenesetre egyes román véleményvezérek körében máris felvetődött: a szigorítás kimondatlanul is azt célozza, hogy minél kevesebb román szurkolónak nyíljon lehetősége a magyar fővárosban is támogatni kedvenceit. Hogy ez egyaránt, de inkább fokozott mértékben sújtja az erdélyi magyar drukkerket is, egyelőre nem téma. Majd később az lesz, ahogy közeledünk az időponthoz, és a romániai médiában is hevíteni kezdik a kazánokat.

A Nemzetek Ligája csoportkörében regisztrált, osztrákok elleni váratlan, de nem érdemtelen bécsi román siker mindenestre alkalmas arra, hogy újra riadókészültségbe helyezze az illetékes szervezeteket. Köztük mindenekelőtt a magyar futballszakmát, bár erre aligha nekem kell figyelmeztetnem az érdekelteket. Amire nincs racionális magyarázat, de ismétlődése mindenképpen figyelmet érdemel, az Mirel Radoi szövetségi kapitány személye.

Az edzői karrierje elején tartó szakember, aki 2019-ben a román labdarúgás utóbbi húsz esztendejének leghangzatosabb teljesítményét produkálta azzal, hogy az U21-es kontinensbajnokság elődöntőjéig vezérelte csapatát. Bravúráját sokan próbálták azzal relativizálni, hogy szerencséje kivételesen tehetséges generációhoz juttatta, az érettségi bizonyítványt majd a felnőttmezőny állítja ki.

Nos, úgy tetszik, a tavaly novembertől a nagyválogatott élére kerülő szakember a maturán sem esélytelen. Az első vizsgája, az északírek elleni még alulról súrolta a megfelelt minősítést, szét is cincálta a szakma, holott egy 0–4-es végeredményt sejtető meccset mentettek 1–1-es döntetlenné az utolsó pillanatban a vendégek. Az osztrákok ellen azonban olyan arcát mutatta a válogatott, amelyről már emlékei is alig voltak a román futballszurkolónak. Elsősorban azáltal, hogy Radoi néhány leírt, naftalinba tett futballistát „talált fel” újra, akik szinte valamennyien meg is hálálták a bizalmat, s nyert a válogatott idegenben 3–2-re.

Párhuzamosan ahhoz is érzett magában elég erőt, hogy a nagy apa árnyékából egyelőre kinőni képtelen kis Hagit a kispadon tartsa, amit a bécsi siker után hangosan üdvözölt a Kárpátok Maradonáját edzőként nem kedvelő szakma. A rekondicionált labdarúgók mellett pedig a fokozatosság elvének megfelelően feltűnedeznek néhányan a 2019-es álomtornán a jövő aranycsapataként berobbanó U21-es együttesből is. Az új seprű kölcsönözte lendület természetesen véges, rövid távon azonban mindenképpen képes kisebb viharokat kavarni.

Ettől persze még bőven elképzelhető, hogy az október 8-i első kör máris semmissé nyilvánítja a fenti okoskodásokat. Mi azonban rendületlenül bízunk – és nemcsak hurráoptimizmusból – a november 12-i folytatásban, ami egyrészt igazi izgalmakat hozhat ennek az „eseménytelen” évnek a végére. Mert egye fene, még egy Izland elleni győzelem után is képesek leszünk a csillagokig álmodni csapatunkat.

Persze anélkül, hogy az bármi veszélyt jelentsen a Planetáriumra.

